

ԱՄԵՆ. Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԺ ԶՕՐ ԹՆՆԴԵԱՆ ՊԱՏԳԱՄԸ

Բ Ե Թ Ղ Ե Հ Է Մ Ի Ս Ո Ի Ր Բ Ա Յ Ր Է Ն

Ժ Ո Ղ Ո Վ Ո Ի Ր Դ Հ Ա Յ Ո Ց

ՈՐ ՅԵՐՐՈՒՍԱՂԷՄ, Ի ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ Ի ՍՓԻՒՌՍ ԱՇԽԱՐՀԻ

Կը խօսեմ ձեզի, աշխարհի ամենէն նուիրական սրբավայրէն, Բեթղեհէմի Սուրբ Ծննդեան այն փառայրէն, ուր մօտ երկու հազար տարիներ առաջ ծնաւ աշխարհի Փրկիչը:

Աստուածպաշտութեան խորհուրդը իր թեաւոր վերելով կը հանէ մեզ երկրէն դէպի երկինք, հանդիսատես ընելով «մարմնով» երևցող Աստուծոյ մը գորութեանը՝ որ յաւիտեական փառքերու մէջ կը ծրարուի:

Այս մեծ իրողութիւնն է որ անգամ մը ևս կ'արդարանայ այս գիշեր մեր Տիրոջ մարմնադրութեամբ: Աստուածային Մանուկը որ վերստին կը ծնի մեր հոգիներուն մէջ, խորհուրդն ու մարմնադրութիւնն է խաղաղութեան և սիրոյ, ինչպէս յայտարարեցին իրեշտակները ծննդեան սրբազան գիշերուան մէջ:

Խաղաղութիւնը ըզձանգն ու կարօտն է եղած դարերով տառապող մարդկութեան, պատմութեան խռովայոյց և արիւնոտ ծրվանքներուն դիմաց: Աշխարհ միշտ սուրբի և հերոսի լուսապսակներով պատուեւ է խաղաղութեան առաքեալները, անոնք մեր օրերու բառով կոչուին բարեկարգիչ, եղբայրութեան փառք կամ առաքիմութեանց ասպիտ, մարդեր են, որոնք կը ջանան մեզմեկ մեր ներքին բռնկումները և կարելի հաւասարակշռութեան իջեցնելու պատճառները, որոնք զմեզ իրարու դէմ կը գիւնեն: Այդպիսինքն է որ կ'ակնարկէ մարգարէն, երբ կ'ըսէ. «Իբրև զի գեղեցիկ են ի վերայ լերանց ռոփ աւետարանչի համբաւուն խաղաղութեան»:

Սպասուած Փրկիչը, շատերու համար, օժտուած պիտի ըլլար երկրաւոր իշխանութեան ամբողջական հանդերձանքովը, ըլլալու ազատարարը ֆաղափականօրէն յուսահատ ժողովուրդի մը, անջատ ու սեփական գետնի մը վրայ կանգնելով իր դրօշը: Ողջմիտ հաւատացեալը սակայն, որուն աչքին առջև փայլատակող ստուգութիւն մըն է այլևս Քրիստոսի կատարած փրկարար դերը, պէտք չունի վերլուծելու անցեալի ազօտ գուշակութիւնները, գիտնալով թէ դարերու հեռադրութենէն դիտուած մեսիական տեսիլք մը չի կրնար համեմատուիլ այն կենդանի պատկերին հետ, որ Յիսուսով

նկարուեցաւ: Եւ իրապէս Աւետարանն է որ կը լուսաւորէ այդ ամ-
պամած մթութիւնները անցեալին, իր նորագ ու պայծառ յայտ-
նութեամբ, որուն առջև Շաշին պիտի կրնար երկուանալ պահ մը,
պիտի տատամաւեր թերևս ծերունի Սիմէոն, եթէ կանուխ չփակէր
իր երջանիկ աչքերը, նման Յովհաննէս Մկրտիչին որ իր տկարա-
ցած համոզումներուն տառապանքն ապրեցաւ բանտին մէջ:

Աւետարանի բոլոր տըւեալները, որոնց իրաւունքը սուրբ
է մեզի համար, կը հաստատեն թէ այս գիշեր իր խանձարուրը քա-
կող մանուկը սիրոյ և խաղաղութեան անուշահոտ օծումը եղաւ
ապակեմած մարդկութեան, ուր կային անիրաւածներ և վիրա-
ւից սիրտեր. գերիներ՝ ամբարիշտ լուծերու ներքև գրաստացած,
ինչպէս նաև լոյսի կարօտ կոյրեր և ճշմարտութեան ուղին կորու-
սած իմաստուններ:

Յիսուսի ծնունդը մարդուն և Աստուծոյ երջանիկ հանդիպ-
ման, այսինքն կորսուած որդիին և Հօրը վերագիւտին տօնն է, ու-
կի օղակը երկնքի և երկրի վերստին միացման: Մանուկը որ կու-
գար իբրև օրօրոց ընտրելու իրեն բովանդակ աշխարհը, մարմնա-
ցած սէրն էր, աշխարհը տաքցնող հոգին: Աշխարհը պէտք ունէր
այս գիշեր մարմին առնող այդ սուրբ հոգիին, որ կրակի պիտի վե-
րածէր մեր կաւը, պղտոր և անկատար մեր խորհուրդներուն հագ-
ցնելու աստուածային ճշմարտութեան գրահանդերձը:

Այն հաւատքը՝ թէ Աստուած ինքնին ծնած է իբր մարդ
մարդկութեանը մէջ, մտածումը՝ թէ այլևս լեցուած է Աստուծոյ
և մարդուն միջև եղած անջրպետը, թէ սէրը, աստուածային այդ
զգացումը, եղած է այլևս մարդկային կեանքի օրէնքը, կերպարա-
նախոյնեցին հին աշխարհը, մարդուն առջև բանալով այն շաւիղը,
որ երկնքին վրայ բացուող Բեթղեհէմի աստղէն կ'առնէր իր լոյսը:

Բեթղեհէմի մտորին քով, ի լուր հրեշտակներու երգին,
մենք կը նայինք հեռուն, բացուող ժամանակի խոստումներուն որ
տակաւ կը միացնէ մարդոց սիրտերը եղբայրութեան ոսկի թելով:
Ինչ փոյթ գառանցանքը մարդերու, շառաչիւնը կործանումներու,
պաշտամունքը ուժին. մենք կը հաւատանք որ իր տիեզերական սէ-
րը ցանուած այս աշխարհի վրայ և մարդոց հոգիներուն մէջ՝ կ'անի
ու կը մեծնայ ամէն օր, ըլլալու հսկայ ծառը եղբայրութեան, իր
նիւթերուն ներքև առնելու ամբողջ մարդկութիւնը, համաձայն իր
պատգամին:

Ժողովուրդ Հայոց, դուն դարերով խաղաղութեան ծարաւն
ու իզոն ես ունեցեր, ազատութեան տենչանքին չափ բուռն և եր-
կնքին չափ խորունկ: Քեզի պարտադրուած պայմաններու արգա-
սիքը չէ միայն պատճառը այս ըզճանքին, այլ որովհետև դուն հա-

ւատացած ես թէ խաղաղութեան և սիրոյ աշխարհի մէջ միայն կարելի է իրագործել Աստուծոյ քաղաւորութիւնը և լեցնել մարդուն կարօտը:

Ժողովուրդ Հայոց որ ի սփիւռս աշխարհի, իմ և Սրբոց Յակոբեանց զինուորեալ Միաբանութեան սիրտը քեզի է որ կը բացուի նորէն, նուիրական այս գիշերով, և կեցած Սուրբ Ծննդեան վեհավայրին մէջ, քեզի կը փոխանցենք աւետիսը զոր օր մը հովիւներն ու հրեշտակները տուին աշխարհին, և որուն հաւատքը բաւում է զանքերէ ի վեր կը լեցնէ ու կը զօրացնէ մեր քրիստոնէական կեանքը: Շարունակէ հաւատալ Յիսուսի ծննդեան և մարդուն աստուածացումին և մայրացուր հոգիդ այս գիշերուան մեծ խորհուրդովը, նման թու պապերուդ, որոնք գիտէին զեղումի հանել գիշերները, բանալու դուռները երկնքին, իջեցնելով Աստուածորդին իրենց սիրտերուն մէջ, և մտորի գաղջ ընտանութեանը:

Աղօթենք ի սրտէ, որ Բեթղեհէմի երկնքին վրայ յայտնուած աստղին լոյսովը լուսաւորուին աշխարհի ղեկավարներուն միտքերը, տեսնելու համար խաղաղութեան իրական ճամբան, որ պէսգի կարելի ըլլայ սէրն ու խաղաղութիւնը հաստատել այս երկրի վրայ Աստուծոյ փառքին և մարդերու բարիքին համար, Ամէն:

18 Յունուար 1976

Ս. Ծնունդ

